

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Názov predmetu	Prírodoveda
Ročník	tretí, štvrtý
Škola	ZŠ Dunajská Lužná
Názov ŠkVP	
Kód a názov ŠVP	Inovovaný ISCED 1
Stupeň vzdelania	základné
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

PREDMET :

PRÍRODOVEDA

	Časová dotácia /hod.		Zloženie/hod.	
	týždenne	ročne	ŠVP	ŠkVP
1.ročník:	-	-	-	-
2.ročník:	-	-	-	-
3.ročník:	2	66	1	1
4.ročník:	*2	66	2	0

*Bude platiť v školskom roku 2018/2019

ÚVOD

Vzdelávací štandard prírodovedy nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard prírodovedy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral

možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia v prírodovede. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať.

UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre prírodovedu.

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/prirodoveda_pv_2014.pdf

*Časová dotácia v učebnom pláne pre **3.ročník** je navýšená o 1 hodinu. /Podrobnejšie uvádzame vo vzdelávacom štandarde 3. ročníka./

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vzdelávací štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov.

Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

CIELE PREDMETU

Cieľom prírodovedy je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti.

- žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty)
- poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja induktívne poznávanie žiaka)
- špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomelému využívaniu vedomostí.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych

predstavách,

- argumentujú a menia svoje predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie a/alebo vlastného bádania,
- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
- pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplyvajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov,
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,
- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti,
- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou.

3.ROČNÍK

Úprava časovej dotácie v 3.ročníku:

Časová dotácia v učebnom pláne v **3.ročníku** je navýšená o 1 hodinu.

Táto vyučovacia hodina je použitá na zmenu kvality výkonu v týchto tematických celkoch:

- Rastliny a huby
- Živočíchy
- Človek
- Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Zameriavame sa na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti a rozvíjanie všetkých troch zložiek prírodovednej gramotnosti /viď vyššie/.

Posilnené sú špecifické výkony:

- žiak využíva svoje vedomosti a zručnosti pri práci s informačnými zdrojmi,
- žiak diskutuje na veku primeranej úrovni vo vybraných prírodovedných témach o možných riešeniach nastolených problémov – hľadá alternatívy a najlepšie riešenia,
- žiak pozoruje s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov a objektívne interpretuje získané informácie.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Rastliny a huby	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> opísať životný cyklus známeho rastlinného druhu: stromu – pagaštan konský, byliny – fazuľa obyčajná, že niektoré rastliny žijú kratšie a iné dlhšie, že rastlina počas života kvitne a prinesie semená, že zo semien na jar vyrastajú nové rastliny, že niektoré rastliny na jar nevyrastajú zo semien, ale z koreňov, hľúz alebo cibúľ, ktoré sú počas zimy ukryté v zemi, hodnotiť význam stromov (lesa, dreva) pre človeka, skúmať život na vybranom strome, vyhľadať chýbajúce informácie a zistenia prezentovať, rozpoznať typické poľné plodiny, hodnotiť význam pestovania vybraných poľných plodín, že mnohé rastliny obsahujú látky, ktoré pomáhajú liečiť zranenia a ochorenia, že liečivé látky sa nachádzajú v rôznych častiach rastliny (uvedie päť príkladov), pripraviť z liečivých bylín odvar a výluh a vysvetliť medzi nimi rozdiel, že neznáma rastlina môže byť jedovatá, vysvetliť, akým spôsobom sa môže jed dostať do tela, že huby nepatria medzi rastliny, určiť na piatich hubách, či sú jedlé, nejedlé alebo jedovaté, že medzi huby zaraďujeme aj plesne a kvasinky, 	<ul style="list-style-type: none"> životný cyklus rastlín, dĺžka života rastlín, význam lesa pre človeka, zemiak (ľuľok zemiakový), cukrová repa, pšenica ozimná* liečivé rastliny, odvar, výluh, žihľava dvojdomá, repík lekársky, lipa malolistá, skorocel kopijovitý, materina dúška, jedovaté rastliny, jedlé, nejedlé huby, plesne, kvasinky

*Z dôvodu odbornej korektnosti sú vo vzdelávacích štandardoch pri všetkých rastlinných a živočíšnych druhoch uvedené rodové aj druhové názvy organizmov. Štandardným výkonom žiaka prvého stupňa základnej školy je poznanie rodového názvu organizmov uvedených vo vzdelávacom štandarde.

Živočíchy	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> opísať spôsob života vybraných zástupcov živočíšnej ríše (ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce, bezstavovce), opísať vzťah vybraných živočíšnych druhov k prostrediu, v ktorom žijú, 	<ul style="list-style-type: none"> ryby: kapor obyčajný, štika obyčajná obojživelníky: skokan hnedý plazy: jašterica múrová, užovka obyčajná, vtáky: sýkorka veľká, lastovička obyčajná, drozd čierny, cicavce: jež tmavý, krt obyčajný, mačka domáca, živočíchy bez vnútornej kostry: babôčka pávooká, slimák záhradný,

Človek	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> že trávenie je proces, pri ktorom si človek ponecháva v tele z potravy látky, ktoré potrebuje a zvyšok z tela vylučuje, vysvetliť proces trávenia človeka, zakresliť časti tráviacej sústavy, vysvetliť, čo sa v zakreslených častiach deje s potravou, zdôvodniť, na človek využíva získanú energiu a stavebné látky, vysvetliť vznik obezity, vysvetliť princíp potravinovej pyramídy, vytvoriť týždenný jedálny lístok, založený na vedomostiach o správnej životospráve, vysvetliť, ako sa voda dostáva do organizmu a ako sa z neho vylučuje, zakresliť pitný režim, realizovať prieskum o pitnom režime, zhodnotiť výsledky prieskumu vzhľadom na vedomosti o správnej životospráve, odporučiť zmeny v pitnom režime, 	<ul style="list-style-type: none"> trávenie, energia, stavebné látky, obezita, potravinová pyramída, vylučovanie, moč, potenie, pitný režim,

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • že vzduch je potrebný pre život mnohých organizmov, • že vzduch sa nachádza všade, vyplní priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne, • že vietor je pohybujúci sa vzduch, • vysvetliť vznik vetra použitím poznatku o stúpaní teplého a klesaní studeného vzduchu, • vysvetliť fungovanie teplovzdušného balóna, • navrhnúť spôsob merania rýchlosti a smeru prúdenia vzduchu, • navrhnúť spôsob, akým je možné merať množstvo zrážok, • realizovať dlhodobé pozorovanie poznatkov počasia a z výsledkov vyvodíť závery, • že najväčším zdrojom tepla je Slnko, • že teplo vzniká aj horením látok alebo trením, • že teplo tvorí aj väčšina živočíchov, • že teplo spôsobuje zvyšovanie teploty látok, • skúmať stálosť telesnej teploty, • porovnať telesnú teplotu detí a dospelých, • vysvetliť na príkladoch rozdiel, že niektoré látky sa zahrievajú rýchlejšie a iné pomalšie, • že látky môžu byť v troch skupenstvách – tuhé, kvapalné a plynné • vysvetliť zmeny skupenstiev na príklade vody a použiť pri tom pojmy topenie, vyparovanie a tuhnutie, • vysvetliť vznik dažďa, snehu a hmly na príklade vody a použiť pri tom pojmy tuhnutie, vyparovanie a topenie, • vysvetliť vznik dažďa, snehu a hmly, pričom využije poznatky o skupenských premenách, • vysvetliť kolobeh vody v prírode, • vysvetliť na príkladoch rozdiel medzi rozpúšťaním a topením, • že niektoré látky plávajú na vode, iné klesajú dnu, 	<ul style="list-style-type: none"> • vzduch, kyslík, oxid uhličitý, prúdenie vzduchu, vietor, zrážky • teplota prostredia • teplo, teplota, teplomer, telesná teplota • kolobeh vody v prírode, dažď, sneh, hmľa, topenie, vyparovanie • tuhnutie, tuhé, kvapalné a plynné látky • rozpúšťanie a topenie • plávajúce a neplávajúce predmety,

<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť postup, ako z neplávajúceho predmetu vytvoriť plávajúci a naopak, ako vo vode,, • že objem vyjadruje to, akú časť priestoru zaberá • že predmety sa javia na vzduchu ťažšie • navrhnuť postup porovnávania (merania) objemu a hmotnosti dvoch predmetov 	<p>nadľahčovanie telies vo vode, objem a hmotnosť</p>
---	---

4.ROČNÍK

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prírodné spoločensvá	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • opísať les ako spoločenstvo rastlín a živočíchov, ktoré sú vzájomne na sebe závislé, • vysvetliť život živočíchov v lese, • opísať spôsob života typických zástupcov lesného spoločenstva, • že rastliny vyžadujú pre svoj život rôznorodé podmienky, • navrhnuť postup skúmania rôznorodosti lúčneho porastu, • vysvetliť život živočíchov v lúčnom poraste, • opísať spôsob života typických zástupcov lúčneho spoločenstva, • vysvetliť vznik polí obrábaním, • vysvetliť význam polí pre človeka, • porovnať pole s lúkou, • vytvoriť na základe porovnania poľa s lúkou, závery o rôznorodosti spoločenstva, • vysvetliť život živočíchov na poli, • opísať spôsob života typických poľných živočíchov, • vysvetliť, že rastliny, ktoré žijú v blízkosti vodných zdrojov vyžadujú väčšie množstvo vody, v inom prostredí by neprežili, • vysvetliť, ako a vodné rastliny prispôbili životu vo vode, 	<ul style="list-style-type: none"> • čakanka obyčajná, koník lúčny, čmeľ zemný, križiak obyčajný • obrábanie pôdy, poľné plodiny • zajac poľný, králik poľný, sokol sťahovavý, škrečok poľný • vrba biela, jelša lepkavá, trst' obyčajná, leknó biele, kapor obyčajný, šťuka obyčajná, kačica divá, vážka, komár,

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, že voda je prostredím pre život mnohých živočíchov, • uviesť príklady živočíchov žijúcich priamo vo vode, • uviesť príklady živočíchov žijúcich pri vode a vodný zdroj je pre nich zdrojom potravy, • uviesť príklady živočíchov, ktoré potrebujú vodu len na rozmnožovanie, • potravný reťazec vyjadruje potravnú závislosť jednotlivých organizmov žijúcich na určitom území, • zostaviť na základe informácií, ktoré má o organizmoch žijúcich na vybranom území, potravný reťazec, • vyhľadať v informačných zdrojoch chýbajúce informácie o spôsobe života organizmov, • že niektoré rastliny sú na pokraji vyhynutia, preto sú zákonom chránené, • vysvetliť narušenie rovnováhy potravného reťazca pri vyhynutí určitej rastliny, • vysvetliť, čo sa môže stať, ak úplne vyhynie niektorý živočíšny druh, • uvažovať o vzťahoch medzi rastlinami živočíchmi a prostredím, 	<ul style="list-style-type: none"> • potravné reťazce a potravné siete • plesnivec alpínsky, črievičník papučka, bleduľa jarná, rys ostrovid, vydra riečna, medveď hnedý
---	--

Človek	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • že vdychovaný vzduch sa odlišuje od vydychovaného tým, že obsahuje menej kyslíka a viac oxidu uhličitého, • že pri zvýšenej námahe potrebuje človek viac energie (potravy) aj kyslíka (dýcha rýchlejšie), • že vo vydychovanom vzduchu sa nachádza veľa vody v podobe vodnej pary, • vysvetliť proces dýchania, • zakresliť proces dýchania, • navrhnúť postup, ako zistiť, že človek dýcha, 	<ul style="list-style-type: none"> • dýchanie, spotreba kyslíka, pľúca

<ul style="list-style-type: none"> • že so vzduchom sa do organizmu môžu dostať aj nečistoty alebo pôvodcovia ochorení, • že na zachytávanie nečistôt a pôvodcov ochorení slúži hlien, ktorý sa vylučuje v nose a v hrdle, • vysvetliť prenos ochorenia prostredníctvom kvapôčkovej infekcie, • vysvetliť obranné mechanizmy – kýchanie a kašľanie, • že srdce je sval • že srdce je duté a pracuje ako pumpa na krv, • že na srdce sú napojené cievy, ktoré rozvádzajú krv po celom tele, • kde sa nachádza srdce, aký má tvar a aké je veľké, • že činnosť srdca sa prejavuje ako tep, • vysvetliť, ako a prečo sa zrýchľuje tep pri vynakladaní námahy, • že pravidelným cvičením sa trénuje aj srdce, • že krv je tekutina, ktorá rozvádza po tele potrebné látky, vysvetliť, akým spôsobom sa tieto látky dostávajú do krvi, • že v krvi sa nachádzajú červené krvinky, biele krvinky a krvné doštičky, • vysvetliť význam darcovstva krvi, • že krv je rozvádzaná po tele cievami, • že cievy sa nachádzajú v celom tele, že cievy sa rozvetvujú od najhrubších vychádzajúcich zo srdca, po najtenšie nachádzajúce sa v pokožke, • vysvetliť krvný obeh, • zakresliť krvný obeh, • vysvetliť, ako sa krvou dostávajú lieky, ale aj jedy do rôznych častí tela, • že na splodenie dieťaťa je potrebný dospelý muž a dospelá žena, • že po oplodnení ženy mužom sa v tele ženy vyvíja dieťa – žena je tehotná, • že dieťa sa v tele ženy vyvíja približne deväť kalendárnych mesiacov, pričom matka je s dieťaťom spojená pupočnou šnúrou, cez ktorú 	<ul style="list-style-type: none"> • kvapôčková infekcia a pôvodcovia ochorení, kašeľ, kýchanie • srdce, tep • krv, červené krvinky, biele krvinky, krvné doštičky • cievy, krvný obeh • rozmnožovanie človeka, počatie, tehotenstvo, pôrod, detstvo, dospelosť, staroba, smrť
--	---

<p>dieťa od matky prijíma potrebné látky a kyslík,</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam rodiny pri rozmnožovaní človeka, • opísať vývin človeka od počatia až po starobu a sústrediť sa na zmeny v raste a vývine organizmu, 	
---	--

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • že niektoré predmety padajú k zemi rýchlejšie, iné pomalšie, • skúmaním zistiť, že to, ako rýchlo predmety padajú k zemi, závisí od veľkosti a tvaru predmetov, • skúmaním zistiť, že to ako rýchlo predmety padajú k zemi, závisí od výšky, z ktorej padajú a od spôsobu hodú predmetov, • že magnet je predmet, ktorý priťahuje niektoré kovové predmety a nepriťahuje žiadne nekovové predmety, • skúmaním zistiť, že magnet pôsobí do určitej vzdialenosti - má okolo seba tzv. magnetické pole. • navrhnuť postup, pomocou ktorého porovná veľkosť (odmeria) magnetického poľa dvoch magnetov, • vysvetliť, ako sa k sebe správajú dva magnety, • ako sa používa kompas, • že pomocou páky môžeme nadvihnúť ťažké predmety s menšou námahou, • použiť páku, • skúmaním zistiť, že čím dlhšia je páka, tým menej sa pri nadvihovaní namáhame, • že pomocou kladky môžeme dvíhať ťažké predmety s menšou námahou, • zostrojiť pevnú kladku, voľnú kladku a kladkostroj, že pomocou naklonenej roviny 	<ul style="list-style-type: none"> • spomaľovanie a zrýchľovanie pádu predmetov • magnet, magnetické pole, kompas • páka, hojdačka, rovníramenné váhy, nožnice, kliešte páčidlo, veslo, kľučka, pevný bod • kladka, lanovka, stavebná kladka, posilňovacie stroje, pevná kladka, voľná kladka, kladkostroj • naklonená rovina: svahové cesty - serpentín,

<p>dokážeme vyniesť veľký náklad do výšky s menšou námahou,</p> <ul style="list-style-type: none"> • skúmať zmenu vynaloženej námahy pri zmene sklonu naklonenej roviny, • vytvoriť z vlastného skúmania závery, • že ozubené koleso je koleso, ktoré má na okraji zuby, tie zapadajú do zubov iných ozubených kolies, • vysvetliť, že použitím kombinácie väčších a menších kolies a ozubnice (ozubenej reťaze), môžeme meniť smer točenia ozubených kolies, rýchlosť ich točenia aj námahu, ktorú je potrebné na točenie vynaložiť, • že Zem je planéta, ktorá obieha okolo hviezdy nazývanej Slnko, • že Zem má približne guľovitý tvar a okolo Zeme obieha jej družica – Mesiac, • že Zem sa okrem pohybu okolo Slnka otáča aj okolo vlastnej osi, • že Zem sa okolo vlastnej osi otočí za jeden deň (24 hodín) a obehne okolo Slnka za jeden rok (365 dní), • demonštrovať na modeli Zeme rotáciu planéty okolo vlastnej osi a zároveň okolo Slnka, • že Mesiac nesvieti, ale odráža svetlo dopadajúce naň zo Slnka, • vymenovať v poradí planéty slnečnej sústavy : Merkúr, Venuša, Zem , Mars, Jupiter, Saturn, Urán a Neptún, • že planéty spolu tvoria slnečnú sústavu, • charakterizovať súhvezdie ako viditeľné usporiadanie hviezd do rozpoznateľného obrazca, • rozpoznať hlavné súhvezdie zimnej oblohy – Orion a hlavné súhvezdie letnej oblohy – Veľký voz, • graficky znázorniť usporiadanie slnečnej sústavy, • že vo vesmíre nie je vzduch, • vysvetliť, akými spôsobmi človek skúma vesmír, 	<ul style="list-style-type: none"> • skrutka, sekera, pluh, klin • ozubené koleso: bicykel, hodiny, kuchynský mechanický šľahač, mechanická vŕtačka, vodný a veterný mlyn, súkolesie, ozubnica • Zem ako planéta, Mesiac ako družica Zeme, Slnko ako hviezda • Slnečná sústava, Merkúr, venuša, Zem, Mars, Jupiter, Saturn, Urán, Neptún, súhvezdie, veľký voz, Orion
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • zvažiť, aké podmienky by musela mať planéta na to, aby na nej človek prežil. 	<ul style="list-style-type: none"> • hvezdáreň, ďalekohľad, podmienky života na Zemi a vo vesmíre
--	--

STRATÉGIE VYUČOVANIA:

Na splnenie cieľov vyučovania prírodovedy je nevyhnutné používať motivačné a aktivizujúce vyučovacie metódy, akceptujúce vekovú primeranosť a aktuálnu úroveň vedomostí a zručností žiakov, ich skúsenosti, prostredie, v ktorom žijú.

- Z motivačných a aktivizujúcich metód využívame **najmä besedy a rozhovory, experimenty, pozorovania, vychádzky, rôzne didaktické hry.**

- Pri precvičovaní a opakovaní učiva zaradíme **prácu v skupinách, kvízy** - v ktorých zhodnotíme úroveň vedomostí a intelektuálnu bystrosť žiaka.

Podľa možností budeme realizovať tvorbu **projektov i samostatných úloh.**

- Pri vypracovávaní úloh akceptujeme vývinovú úroveň žiakov, ich skúsenosti, záujmy a potreby spolupráce s rodičmi pri domácej príprave.

Získané vedomosti a zručnosti môžu žiaci využiť zapojením sa do školských projektov.

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

Na hodnotenie predmetu vychádzame s Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.: 2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011.

Prírodovedu klasifikujeme. Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Rozvíjame u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.

UČEBNÉ ZDROJE

Učebnica	Materiálne učebné prostriedky	Ďalšie zdroje
* <i>doplníme po vydaní aktuálnych učebníc</i>	<ul style="list-style-type: none"> - metodická príručka - multimediálne výukové CD a DVD - obrazový demonštračný materiál - interaktívna tabuľa 	odborné publikácie k daným témam <ul style="list-style-type: none"> - webové stránky, - mapa obce, - fotografie, - návšteva múzea, - historické reálie, - dopravné značky

Zodpovedná: Mgr. Adriana Kišacová